

ELDİVENLİ HOCA

6. SINIF TÜRKÇE

SÖZCÜKTE

ANLAM

ELDİVENLİ HOCA

SÖZCÜKTE ANLAM

(Eş Anlamlı, Yakın Anlamlı, Zıt Anlamlı, Eş Sesli Sözcükler)

Merhaba Jumbolar! Bugün sözcüklerin anlam özelliklerini öğreneceğiz. Sözcükler, bazen aynı anlama gelir, bazen zıt anlamı olur, bazen benzerlik gösterir, bazen de yazılışı aynı olup farklı anlamlar taşır. Şimdi bu başlıkları tek tek inceleyelim.

1. Eş Anlamlı Sözcükler(Anlamdaş)

- Yazılışları farklı ama anlamları aynı olan sözcüklerdir.
- Cümle içinde birbirinin yerine kullanılabilirler.

Örnekler:

- Doktor = Hekim
- Mutluluk = Sevinç
- Öğretmen = Muallim

ÖRNEK;

Cümle: Sağlık ocağına yeni bir hekim atandı.
(Burada “hekim” yerine “doktor” da kullanılabilir.)

ELDİVENLİ HOCA

SÖZCÜKTE ANLAM

2. Yakın Anıamlı Sözcükler

- ➡ Birbirine çok benzeyen ama tamamen aynı olmayan sözcüklerdir.
- ➡ Cümleye kattıkları anlamda küçük farklar bulunur.

Örnekler:

- Cesur ≠ Yürekli
- Düşünce ≠ Fikir
- Yürümek ≠ Adımlamak

ÖRNEK;

Cümle: Ayşe çok cesur bir karar verdi. ile
Ayşe çok yürekli bir karar verdi. benzer
anıamlıdır ama tam olarak aynı değildir.

3. Zıt Anıamlı Sözcükler

- ➡ Birbirinin tam karşıtı olan sözcüklerdir.

Örnekler:

- Aç ↔ Tok
- Yeni ↔ Eski
- Büyük ↔ Küçük

ÖRNEK;

Cümle: Bugün yeni bir kitap aldım.
(Zıt anıamlısı eskidir.)

ELDİVENLİ HOCA

SÖZCÜKTE ANLAM

4. Eş Sesli (Sesteş) Sözcükler

✎ Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklerdir.

Örnekler:

- Gül (çiçek) – Gül (gülmek)
- Dal (ağaç dalı) – Dal (denize dalmak)
- Aç (yemek isteyen) – Aç (bir şeyi açmak)

ÖRNEK;

Cümle: Ağaçtan bir dal kırıldı. ile
Denize dal ve serinle. aynı yazılışlı ama farklı anlamlıdır.

Özet;

- Eş Anlamlılar → Anlamları aynı.
- Yakın Anlamlılar → Benzer ama aynı değil.
- Zıt Anlamlılar → Birbirinin karşıtı.
- Eş Sestiler → Yazılışı aynı, anlamı farklı.

ELDİVENLİ HOCA

SÖZCÜKTE ANLAM

1- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koyu yazılı kelimenin yerine “mutluluk” kelimesi getirilebilir?

- A) Bu haber ona büyük bir sevinç verdi.
- B) Çocuk, sınavda büyük bir başarı kazandı.
- C) Kardeşim yeni oyuncağına çok heves etti.
- D) Öğretmenimizden güzel bir öneri aldık.

2- “Öğrenci çok yorgundu, buna rağmen derse katıldı.”

Bu cümledeki “yorgun” kelimesinin yerine aşağıdakilerden hangisi yazılsa cümlelerin anlamı bozulmaz?

- A) bitkin
- B) güçlü
- C) hareketli
- D) zinde

ELDİVENLİ HOCA

SÖZCÜKTE ANLAM

3- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hoş, güzel anlamına gelebilecek kelime kullanılmıştır?

- A) Öğretmenim bana doğru cevabı söyledi.
- B) Çocuk yaşlı dedesine yardım etti.
- C) Sınav çok zor geçti.
- D) Bahçedeki çiçekler bu yıl çok güzel açtı.

4- “Bu kitap çok ilginç olduğu için bir solukta okudum.”

Bu cümledeki “ilginç” kelimesi aşağıdakilerden hangisiyle en yakın anlamlıdır?

- A) sıradan
- B) dikkat çekici
- C) önemsiz
- D) faydasız